

Försvarsdepartementet
fö.remissvar@regeringskansliet.se

Behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt (SOU 2018:63)

Datainspektionen delar utredningens bedömning att det bör införas två nya lagar med tillhörande förordningar avseende Försvarsmakten och Försvarets radioanstalts behandling av personuppgifter. Dock anser inspektionen att lagen som ska gälla för Försvarsmakten inte bör omfatta behandling av personuppgifter i administrativ verksamhet t.ex. uppgifter om anställda. I vart fall bör denna fråga behandlas i ett eget kapitel i lagen.

Datainspektionen anser att utredningens förslag i de delar som innebär utökade möjligheter för Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt att behandla personuppgifter behöver analyseras vidare. Det fortsatta lagstiftningsarbetet behöver innehålla dels en tydligare redogörelse för behoven, dels en fördjupad analys av integritetsriskerna.

Det är viktigt att Datainspektionen som tillsynsmyndighet har effektiva och skarpa verktyg för uppdraget. Det är centralt att registerlagstiftningen så långt som möjligt är harmoniserad, om inte mycket starka skäl föreligger för avvikande lösningar. Datainspektionen anser mot den bakgrunden att inspektionen bör ha möjlighet att påföra sanktionsavgifter och en möjlighet att förbjuda en behandling vid en överträdelse av lagarna.

Datainspektionen har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

I remissvaret går inspektionen först igenom generella synpunkter på betänkandet. Därefter följer ett avsnitt om åtgärder för att förbättra

integritetsanalysen. Remissvaret avslutas med synpunkter på valda delar av kapitel 6 i betänkandet.

Generella synpunkter på betänkandet

Integritetsanalysen behöver fördjupas

Datainspektionen anser att utredningens förslag i de delar som innebär utökade möjligheter för Försvarmakten och Försvarets radioanstalt att behandla personuppgifter behöver analyseras vidare. Det fortsatta lagstiftningsarbetet behöver innehålla dels en tydligare redogörelse för behoven, dels en fördjupad analys integritetsriskerna.

Lagar som inskränker integritetsskyddet får endast genomföras om det intresse som ska tillgodoses är så starkt och integritetsskyddsintresset så förhållandevis svagt att inskränkningen framstår som proportionerlig.

Ett nödvändigt moment i en proportionalitetsbedömning är att lagstiftaren undersöker vilka alternativ och mindre ingripande metoder som kan tänkas finnas för att uppnå syftet med en föreslagen åtgärd samt omsorgsfullt prövar hur långt det går att komma med sådana alternativa åtgärder, varvid naturligtvis eventuella nackdelar med dessa åtgärder måste också beskrivas och värderas.¹

Såväl Försvarmakten som Försvarets radioanstalt har en verksamhet som ur ett integritetsperspektiv är mycket känslig. Den omfattas också till stora delar av sekretess. Åtgärder som vidtas gentemot den enskilde och som denne på grund av sekretess inte kan få kännedom om framstår typiskt sett som särskilt integritetskänsliga, främst eftersom den enskilde under sådana förhållanden saknar möjligheter att själv kunna tillvarata sina integritetsintressen.² Det ställs därför höga krav på att de förslag som innebär en utökad behandling av personuppgifter föranleds av en noggrann analys, som är tydligt redovisad, av behov och integritetsrisker.

Bör den nya lagen omfatta all personuppgiftsbehandling hos Försvarmakten?

Datainspektionen anser att administrativ verksamhet bör regleras utanför den föreslagna lagen. Om det inte är möjligt anser inspektionen att det bör införas ett särskilt kapitel i lagen med bestämmelser avseende sådan verksamhet.

¹ SOU 2007:22 s. 451

² Prop. 2009/10:80 s. 178

Utredningens föreslår att all personuppgiftsbehandling hos Försvarsmakten ska omfattas av den nya lagen. Som skäl anger utredningen att det skulle komplicera informationsutbytet mellan system och verksamheter att ha olika regleringar. Det skulle enligt utredningen leda till att effektiviteten inom Försvarsmakten och den att den samlade operativa effekten försämrats.

Datainspektionen ifrågasätter utredningens bedömning och vill lyfta fram följande. Datainspektionen kan se nackdelar för de registrerade med att låta samma lag täcka in administrativ behandling och behandling såsom försvarsunderrättelseverksamhet. Den sistnämnda verksamheten omfattas av stark sekretess, vilket kraftigt påverkar de registrerades rättigheter negativt t.ex. rätten till information. En sådan negativ påverkan bör undvikas för bl.a. administrativ behandling. Här bör istället dataskyddsförordningen³ gälla i tillämpliga delar eller i vart fall vara vägledande vid utformningen av bestämmelserna.

Vidare avviker utredningens förslag från den systematik som gäller annan verksamhet inom området nationell säkerhet, t.ex. ska förslaget till ny lag för Säkerhetspolisen begränsas till nationell säkerhet i Säkerhetspolisens brottsbekämpande och lagförande verksamhet.⁴ Det finns fler exempel på andra myndigheter, bl.a. de brottsbekämpande myndigheterna, som har en särskild registerförfattning som styr den huvudsakliga verksamheten men i övrigt ska tillämpa dataskyddsförordningen för administrativ verksamhet. Slutligen utvecklar inte utredningen varför en uppdelning av personuppgiftsbehandlingen vid Försvarsmakten i två eller fler lagar skulle påverka effektiviteten negativt.

Om lagstiftaren väljer att all verksamhet ska regleras i en lag anser Datainspektionen att det i vart fall bör införas ett särskilt kapitel i lagen som behandlar administrativ verksamhet. Som förslaget är utformat är det svårt att bedöma, även om viss anpassning föreslås avseende administrativ verksamhet, om det finns tillräckliga garantier för t.ex. anställdas fri- och rättigheter. Om bestämmelserna i stället samlas i ett särskilt kapitel skulle det bli tydligare vad som gäller för administrativ verksamhet och också underlätta proportionalitetsbedömningen.

³ Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.

⁴ Se SOU 2017:74 s. 600-603.

Tillsynsmyndighetens uppdrag och befogenheter

Datainspektionen anser att tillsynsmyndighetens befogenheter bör förstärkas och att inspektionen ska ha möjlighet att utdöma sanktionsavgifter och kunna förbjuda en behandling av personuppgifter.

Det är viktigt att Datainspektionen som tillsynsmyndighet har effektiva och skarpa verktyg för uppdraget. Datainspektionen anser att det är positivt att reglerna om inspektionens befogenheter förs över från nuvarande lagar och anpassas och utökas enligt den modell som gäller för förslaget till ny lag avseende Säkerhetspolisen.

Utredningen föreslår dock inte någon möjlighet för Datainspektionen att använda sanktionsavgifter vid en överträdelse av lagarna. I huvudsak anser utredningen att reglerna om straffrättsligt ansvar, skadestånd och möjligheten för den enskilde att vända sig till Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamhet (SIUN) och begära en registerkontroll, är tillräckliga för att uppfylla dataskyddskonventionens⁵ krav på lämpliga sanktioner och rättsmedel. Datainspektionen anser att frågan bör övervägas noggrant och vill peka på följande:

- Det straffrättsliga ansvaret minskar ytterligare med utredningens förslag eftersom den inte föreslår att nuvarande straffbestämmelse i 6 kap. 2 § FM-PuL och FRA-PuL ska föras över till den nya lagen.
- Möjligheterna till skadestånd för de registrerade är redan, på grund av den starka sekretessen, begränsade.
- Utredningen föreslår ingen möjlighet för Datainspektionen att förbjuda en behandling, vilket finns i dataskyddsförordningen, brottsdatalagen (2018:1177) och förslaget till ny lag för Säkerhetspolisen.

Sanktionsavgifter kan enligt Datainspektionen fylla en viktig funktion för att säkerställa regelefterlevnad. Dessutom anser inspektionen att skälen för ett enhetligt system med sanktionsavgifter för alla myndigheter är starka. För såväl myndigheter som har att tillämpa dataskyddsförordningen som myndigheter som har att tillämpa brottsdatalagen kan Datainspektionen använda sig av sanktionsavgifter.⁶ Datainspektionen har också tidigare framfört att förslaget till lag avseende Säkerhetspolisen bör innehålla en möjlighet till sanktionsavgifter.⁷

⁵ Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter.

⁶ Se 6 kap. 2-7 §§ lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning samt 6 kap. brottsdatalagen.

⁷ Se Datainspektionens yttrande den 21 december 2017, diarienummer 2216-2017.

Dessutom anser Datainspektionen att det bör finnas en möjlighet att förbjuda en behandling. Som framgår ovan har Datainspektionen den möjligheten enligt brottsdatalogen och det har även förslagits avseende SÄPO. Även här talar skälen för ett enhetligt system för en sådan möjlighet. Möjligheten att förbjuda en behandling är särskilt viktig om inspektionen inte får möjlighet att använda sanktionsavgifter.

Datainspektionen anser också att möjligheterna för inspektionen att använda föreläggande som en korrigerande befogenhet bör förtydligas.⁸ Det bör tydliggöras att Datainspektionen ska kunna använda föreläggande bl.a. för att åstadkomma en rättelse, radering eller begränsning av en behandling.

Utredningen har inte berört frågan om ett beslut av Datainspektionen ska gå att överklaga eller inte. Enligt FM-PuL och FRA-PuL går inte Datainspektionens beslut att överklaga då det ansetts att inspektionen enligt lagarna inte har sådana befogenheter att bestämmelser om överklagande varit nödvändiga.⁹ Mot bakgrund av de nya befogenheterna som föreslås av utredningen anser Datainspektionen att inspektionens beslut ska kunna överklagas och att det särskilt bör anges i lagarna vad som går att överklaga.

Åtgärder för att förbättra integritetsskyddsanalysen

I det följande går Datainspektionen igenom de förslag som utredningen lämnar och som innebär en ökad eller förändrad möjlighet till behandling av personuppgifter och där inspektionen anser att det är särskilt viktigt att såväl Försvarmaktens och Försvarets radioanstalts behov och riskerna för den personliga integriteten utreds vidare. Först när det finns ett tillräckligt underlag går det att göra en bedömning av proportionaliteten mellan behoven och riskerna. Datainspektionen tar även upp ytterligare brister i analysen under avsnittet med synpunkter på valda delar av betänkandet.

Begränsningen till en preciserad inriktning

En viktig förändring som utredningen föreslår är att ta bort begränsningen till en preciserad inriktning i 1 kap. 8 § andra stycket FM-PuL och FRA-PuL. Enligt dessa bestämmelser får uppgifter om en person endast behandlas om personen har en anknytning till en preciserad inriktning för försvarsunderrättelseverksamheten och behandlingen är nödvändig för att fullfölja den.

⁸ Jämför vad lagstiftaren uttalat om förelägganden i prop. 2017/18:232 s. 296-297.

⁹ Se prop. 2006/07:46 s. 93.

I samband med att bestämmelserna infördes framhöll lagstiftaren bl.a. att kravet på preciserad inriktning fyller en viktig kontrollfunktion.¹⁰ Utredningen har inte bemött detta utan huvudargumentet till att ta bort begränsningen synes vara ett behov av att kunna behandla även äldre uppgifter med koppling till en tidigare inriktning om de har betydelse för fullgörandet av ett uppdrag. Datainspektionen ifrågasätter inte att det kan finnas ett sådant behov för att kunna bedriva en effektiv underrättelseverksamhet. Behovet måste dock vägas mot vad lagstiftaren tidigare framfört som skäl för att införa begränsningen.

Med utformningen av utredningens förslag finns det också en risk för att bestämmelsen träffar fler situationer än vad som är tänkt, t.ex. att den ger en möjlighet att fortsätta behandla uppgifter som från början samlats in i strid med lagstiftningen. Datainspektionen anser därför att andra alternativ till reglering bör övervägas, som kan tillgodose såväl behovet av att behandla äldre uppgifter med koppling till en tidigare inriktning som integritetsskyddet.

Direktåtkomst

Direktåtkomst innebär alltid en ökad risk ur ett integritetsskyddsperspektiv. Datainspektionen anser att det måste finnas starka skäl, vilket innefattar ett tydligt och dokumenterat verksamhetsbehov, för att medge en direktåtkomst.

Utredningen föreslår en utökning av vilka andra myndigheter som ska kunna få direktåtkomst till personuppgifter hos Försvarmakten. Dessutom utökas de verksamheter inom vilken direktåtkomsten kan medges för både Försvarmakten och Försvarets radioanstalt. Slutligen föreslår utredningen även att utländska underrättelse- och säkerhetstjänster ska kunna få direktåtkomst till uppgiftssamlingar hos Försvarmakten och Försvarets radioanstalt.

Utredningen har inte närmare beskrivit behoven av direktåtkomst, mer än att det finns ett behov av samarbete. Datainspektionen efterlyser en djupare analys som bl.a. tar upp vilka kategorier av uppgifter som avses, vilka typer av uppgiftssamlingar som det kan bli fråga om, vilka särskilda risker det finns med att medge de aktuella myndigheterna direktåtkomst samt vilka effekter direktåtkomsten får för den personliga integriteten.

¹⁰ Se prop. 2006/07:46 s. 65.

I sammanhanget vill Datainspektionen också påpeka att inspektionen tidigare avstyrkt att utöka direktåtkomsten avseende Säkerhetspolisen med motsvarande skäl, dvs. att frågan behöver utredas vidare.¹¹

Rättsliga grunder, uppgiftssamlingar och gemensamt tillgängliga uppgifter
Kombinationen av de rättsliga grunderna, de uppgiftssamlingar som får finnas och reglerna om gemensamt tillgängliga uppgifter är av särskilt intresse ur ett integritetsskyddsperspektiv.

Bestämmelserna är väsentliga på det sättet att de ställer upp ramarna för vilka personuppgifter som Försvarmakten och Försvarets radioanstalt får behandla och med vilket rättsligt stöd. Dessutom ger utredningens förslag möjligheter för Försvarets radioanstalt att behandla uppgifter utanför den verksamhet i vilken de samlades in. Utredningen har hänvisat till finalitetsprincipen och att det endast är en kodifiering till vad som gäller idag. Datainspektionen är tveksam till utredningens bedömning. Som förslaget nu presenteras är det svårt att få en helhetsbild. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör de sammanlagda effekterna av förslaget analyseras.

Det är dock positivt att utredningen föreslår att bestämmelserna om gemensamt tillgängliga uppgifter samlas i ett kapitel. Det är också positivt att det särskilt anges vilka typer av uppgiftssamlingar som får finnas hos respektive myndighet.

Lagen om signalspaning

Enligt 2 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får inhämtning inte avse signaler mellan en avsändare och mottagare som båda befinner sig i Sverige. Utredningens bedömning är att begränsningen inverkar menligt på Försvarmaktens viktiga verksamheter och inte kan anses motiverad utifrån ett intresse att skydda integriteten avseende sådana signaler som inte bär mänsklig kommunikation t.ex. radarsignaler. Datainspektionen delar utredningens bedömning att signaler som inte innehåller personuppgifter kan undantas från förbudet. Det är dock svårt att utifrån utredningens redogörelse överblicka gränsdragningsproblematiken med olika typer av tekniska signaler och svårigheterna att avgöra om det är sådana rent tekniska signaler som inte innehåller personuppgifter. I det fortsatta lagstiftningsarbetet bör detta utvecklas vidare.

¹¹ Se Datainspektionens remissvar den 21 december 2017, diarienummer 2216-2017.

Synpunkter på valda delar av betänkandet

Datainspektionen lämnar i det följande närmare synpunkter på valda delar av kapitel 6 i utredningen. FML används som förkortning för förslaget till ny lag avseende Försvarsmakten och FRAL används som förkortning för förslaget till ny lag avseende Försvarets radioanstalt.

6.2.7 Personuppgiftsansvar

Datainspektionen anser att det andra stycket i 1 kap. 6 § FML och FRAL om att ”*personuppgiftsansvaret omfattar all behandling av personuppgifter som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar*” ska tas bort.

Definitionen av personuppgiftsansvar finns redan i 1 kap. 8 § FML och FRAL och överensstämmer med den definition som förekommer i många andra lagar inklusive dataskyddsförordningen. Tillägget i 1 kap. 6 § andra stycket FML och FRAL är onödigt och kan snarare leda till en viss otydlighet vid tillämpningen.

6.2.8 Gemensamt personuppgiftsansvar

Den möjlighet till gemensamt personuppgiftsansvar som utredningen föreslår är en nyhet jämfört med befintliga bestämmelser. Det är svårt att utifrån underlaget avgöra vilket behov som finns och också vilka konsekvenserna kan bli. Datainspektionen efterfrågar därför en mer utförlig beskrivning av behovet och en riskanalys. Inspektionen är dock positiv till de förpliktelser mellan de gemensamt personuppgiftsansvariga som föreslås och att det uttryckligen anges att de registrerade ska kunna utöva sina rättigheter gentemot var och en av de personuppgiftsansvariga.

6.2.9 Uttryck i lagen

I definitionen av ”*dataskyddsombud*” har utredningen föreslagit att den begränsas till fysisk person. Datainspektionen har i ett tidigare remissyttrande avseende förslag till brottsdatalag framfört att definitionen även bör omfatta juridiska personer och hänvisat till en vägledning från den s.k. artikel 29-gruppen¹². Med hänvisning till inspektionens synpunkt ändrades förslaget och definitionen i brottsdatalagen omfattar även juridiska personer. Datainspektionen anser att utredningens förslag bör ändras så att den inkluderar juridiska personer.

I definitionen av ”*personuppgiftsbiträde*” anges ett uttryckligt krav på skriftligt avtal. Datainspektionen har tidigare, i samband med remissyttrande

¹² Artikel 29-gruppen har upphört i samband med att dataskyddsförordningen trädde i kraft den 25 maj 2018. Gruppen har bestått av företrädare för de europeiska dataskyddsmyndigheterna och ersatts av Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB).

över förslag till ny brottsdatalag, invänt mot att det ställts ett motsvarande krav och hänvisat till att definitionen bör överensstämma med definitionen i brottsdatadirektivet¹³. Inte heller dataskyddsförordningen ställer krav på att avtalet ska vara skriftligt. Argumentet för en enhetlig systematik talar för att definitionen i FML och FRAL bör överensstämma med dessa.

6.3.3 Militär säkerhetstjänst som rättslig grund för behandling av personuppgifter hos Försvarsmakten

Utredningen föreslår en utvidgning av kretsen av personer som får behandlas inom ramen för den militära säkerhetstjänsten genom att föreslå att *”uppgifter som är nödvändig för att kartlägga”* ska få behandlas. Enligt utredningen innebär det att bestämmelserna blir tillämpliga på uppgifter om personer som kan betraktas som sekundära i förhållande till den som utgör hotet eller utövar underrättelseverksamhet. Utredningen har varken utvecklat varför det finns ett behov av att utöka tillämpningsområdet eller analyserat förslagets risker för den personliga integriteten. Datainspektionen efterfrågar därför en fortsatt analys av konsekvenserna.

6.3.8 Informationssäkerhetsverksamhet som rättslig grund för behandling av personuppgifter hos Försvarets radioanstalt

Datainspektionen delar utredningens bedömning att den nya lagen även bör omfatta informationssäkerhetsverksamhet.

6.3.11 Rättsliga grunder för behandling av personuppgifter för att tillgodose behov av information hos enskilda och behov av information vid tillsyn och kontroll

Datainspektionen anser att det inte är nödvändigt att ange att Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt ska kunna behandla personuppgifter för att kunna tillgodose enskildas behov av information och för att kunna lämna information vid tillsyn och kontroll. Någon motsvarighet finns inte i dataskyddsförordningen, brottsdatadirektivet eller brottsdatalagen. Det är t.ex. nödvändigt att den personuppgiftsansvarige kan behandla personuppgifter för att kunna tillmötesgå en begäran om information från en registrerad. Behandlingen kräver dock inget uttryckligt lagstöd i FML och FRAL. Därtill så styrs tillsynsmyndighetens befogenheter av särskilda bestämmelser, varför det inte heller är nödvändigt att ange en

¹³ Europaparlamentet och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/877/RIF.

särskild rättslig grund för sådan behandling som sker på uppmaning av tillsynsmyndigheten.

6.4.2 Behandling av känsliga personuppgifter

Datainspektionen anser att sökförbudet avseende känsliga personuppgifter bör utformas enligt samma modell som föreslås i förslaget till ny lag avseende Säkerhetspolisen dvs. med ett generellt förbud som utgår från syftet med sökningen och där det finns undantag anpassade för Försvarmaktens och Försvarets radioanstalts verksamhet. Dessutom bör det övervägas om sökningar på känsliga personuppgifter bör dokumenteras särskilt.

6.4.3 Behandling av personnummer och samordningsnummer

Datainspektionen anser att utredningens analys bakom förslaget att ta bort bestämmelsen om behandling av personnummer och samordningsnummer avseende Försvarets radioanstalt behöver utvecklas ytterligare. I förarbetena framförde lagstiftaren bl.a. att *"en liknande bestämmelse [som i personuppgiftslagen] bör av integritetsskäl införas i de båda lagarna"*. Även om Försvarets radioanstalt, såsom utredningen framför, endast i begränsad omfattning behandlar personnummer måste det ställas högre krav på en utredning för att ta bort en bestämmelse som har ett tydligt syfte att skydda integriteten.

6.4.5 Behandling av personuppgifter i vissa fall

Som utredningen konstaterat har Datainspektionen tidigare haft synpunkter på tolkningen av 1 kap. 13 § FRA-PuL¹⁴. Utredningen föreslår nu en anpassning av nuvarande bestämmelse samtidigt som Försvarmakten också får motsvarande möjligheter att behandla information. Datainspektionen konstaterar vidare att utredningens förslag till undantag inte längre är begränsat till information som inhämtats genom signalspaning utan även kommer att gälla t.ex. information från öppna källor på Internet.

Datainspektionen anser att det är positivt att nuvarande bestämmelse anpassas men varken behov eller risker analyseras särskilt noggrant. Inspektionen anser dock, med beaktande av tidigare tillsynsärende, att en anpassning av 1 kap. 13 § FRA-PuL är befogad. Däremot kan inspektionen inte, på befintligt underlag, stå bakom att undantaget utvidgas även till information som inhämtats på annat sätt än genom signalspaning eller att även Försvarmakten ska få ett motsvarande undantag.

¹⁴ Se Datainspektionens beslut den 24 oktober 2016, diarienummer 2331-2015.

6.4.6 Längsta tid som personuppgifter får behandlas

Utredningen föreslår att de tidsgränser som idag gäller för vissa typer av uppgiftssamlingar ska tas bort och ersättas av en generell bestämmelse om att personuppgifter inte ska behandlas under längre tid än vad som är nödvändigt i förhållande till ändamålen. Det är en princip som enligt de grundläggande kraven gäller för all behandling av personuppgifter. De nuvarande reglerna t.ex. om personuppgifter i en uppgiftssamling i Försvarmaktens underrättelsetjänst ska gallras senast efter tio år är enligt Datainspektionen ett extra skydd för att uppgifter inte sparas för länge. Datainspektionen ifrågasätter därför utredningens argumentation att ta bort det extra skyddet med hänvisning att inspektionen uttalat att det fortlöpande ska prövas om en uppgift ska behandlas eller inte. Utredningen har inte presenterat tillräckligt starka skäl för att bort det extra skydd som nuvarande tidsgränser ger. Det bör därför utredas vidare om de bör tas med även i de nya lagarna. Dessutom anser Datainspektionen att den skyldighet som utredningen föreslår att bevara uppgifter för historiska, statistiska och vetenskapliga ändamål är mycket långtgående. Även här saknas analys av behov och risker för den personliga integriteten.

6.6.2 Myndigheterna ska föra loggar över personuppgiftsbehandlingen

Datainspektionen anser att det är positivt att det uttryckligen anges i 4 kap. 2 § FML och FRAL att myndigheterna ska föra loggar. Även om kravet på loggning indirekt redan följer av skyldigheten att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder bidrar de förslagna bestämmelserna till att öka tydligheten.

Enligt Datainspektionen bör dock inte skyldigheten att föra loggar begränsas till gemensamt tillgängliga uppgifter. Försvarmaktens och Försvarets radioanstalts verksamhet är av mycket integritetskänslig natur. Redan av det skälet ställs kraven på säkerhet vid behandlingen mycket högt.

Datainspektionens uppfattning är att det redan idag ställs krav på att i stort sett all behandling av personuppgifter inom ramen för FM-PuL och FRA-PuL ska loggas. En begränsning till gemensamt tillgängliga uppgifter skulle därför försämra integritetsskyddet.

Slutligen anser inspektionen att förslaget, att i respektive förordning ange att skyldigheten att föra loggar inte gäller informationssystem som ännu inte börjat användas, inte fyller någon funktion. Eftersom lagarna är begränsade till personuppgiftsbehandlingen faller en behandling av annan information utanför tillämpningsområdet.

6.6.5 Dataskyddsbud

Datainspektionen anser att skyldigheten att föra en förteckning över kategorier av behandlingar inte bör ligga på dataskyddsbudet utan på den personuppgiftsansvarige. Enligt dataskyddsförordningen, brottsdatalagen och förslaget till ny lag för Säkerhetspolisen ligger inte denna skyldighet på dataskyddsbudet utan på den personuppgiftsansvarige.

6.8.2 Rapporteringsskyldighet för personuppgiftsincidenter bör inte införas i de nya lagarna

Datainspektionen delar utredningens bedömning att det inte bör införas en rapporteringsskyldighet av personuppgiftsincidenter.

6.11 Övergångsbestämmelser

Utredningen har i övergångsbestämmelserna, i förslaget till förordning avseende Försvarmakten, föreslagit att kravet på en förteckning och dess innehåll inte ska behöva tillämpas förrän den 1 maj 2024. Det är en integritetshöjande åtgärd att föra en förteckning och Datainspektionen anser därför att det måste finnas starka skäl för att föreskriva ett undantag från kravet. Utredningen har inte överhuvudtaget berört frågan, varför det inte går att bedöma om den är rimlig i förhållande till behov och risker för den personliga integriteten. Datainspektionen efterfrågar därför en analys av konsekvenserna i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Lena Lindgren Schelin efter föredragning av Jonas Agnvall. Vid den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Hans-Olof Lindblom och enhetschefen Charlotte Waller Dahlberg deltagit.

Lena Lindgren Schelin, 2018-12-14 (Det här är en elektronisk signatur)